

ליקוטים וסיפורים נפלאים - כי תבוא

"וענית ואמרת לפני ה' אלקיך" (כו, ה)

שאינך כפוי טובה (רש"י).

הגאון רבי אברהם גניחובסקי זצ"ל באחת משיחותיו המופלאות פתח ואמר: הפעם השיחה לא תהיה על "מעלות", אלא על "חסרונות"! אנו מברכים ומודים להקב"ה: בורא נפשות רבות "וחסרונן", וביארו הפוסקים - שזו הודאה על שברא ה' יתברך את ההשלמה לכל מה שחסר לנו.

כדי להמחיש את הדברים, הבה ונספר סיפור, מעשה שהיה: יהודי פליט שואה הגיע לארצות הברית, וחיפש אחר מקור פרנסה. האיש פנה פעם אחר פעם אל מפעלים משרדים וחנויות, אך בכל פעם נענה בסירוב מידי, בשל העובדה שלא ידע כלל לדבר אנגלית.

באחד הימים, עבר בסמוך לבית כנסת גדול, ונתקל במודעה: "לבית הכנסת דרוש שמש". חשב האיש בליבו - מתאים לי להיות שמש, אלך ואציע את עצמי כמועמד, ואולי מכאן תבוא הישועה.

בראיון שהיה לו עם חברי הוועד של בית הכנסת, הוא מצא חן בעיניהם, וענה על דרישותיהם. גם לאחר שהודיעו לו שהעבודה מחייבת לנקות ולשטוף מידי יום את בית הכנסת, האיש הסכים והבטיח לדאוג לשמירת הניקיון במקום. אלא, שמשם סמוך לחתימת החוזה ביניהם, הם שאלוהו: "תגיד, אתה דובר אנגלית?"

משנענו בשלילה, הודיעו לאיש בצער כי ההצעה בוטלה.

היהודי תמה למוֹלם בתדהמה: "וכי מי שאינו יודע אנגלית אינו יכול לשטוף רצפות?!"

האנשים נימקו בהתנצלות: "כאן בבית הכנסת, נערכים אירועים רבים - בר מצוות, בריתות, אזכרות וכדו', באים אורחים רחוקים מתורה, שאינם מכירים את צורת התפילה ובית הכנסת, וגם אינם יודעים לדבר בלשון הקודש, ומחובתו של שמש בית הכנסת לקבלם וליצור להם אווירה חמה ונעימה; אתה בוודאי מבין שהדבר בלתי אפשרי ללא שליטה בשפת המדינה - אנגלית."

בלית ברירה, הלך האיש, והעמיד עגלת רוכל, באחת

מפינותיה של רחובות העיר. עמד ומכר. כעבור מספר שבועות, הצליח לחסוך מעט כסף, והחליט לפתוח סניף נוסף... הוא שכר נער תמורת כסף, והעמידו עם עגלת רוכל נוספת, בפינה אחרת בעיר.

כך המשיך עוד ועוד, עד שעמדה בבעלותו רשת עגלות רוכלים, ברחובות קריה.

תוך זמן קצר, גדל האיש והצליח בעסקיו בסייעתא שמיא מופלאה שליוותה אותו, עד שפתח בית מסחר גדול... ברבות הימים התעשר וסגר עסקאות בעלי סכומי עתק, עם חברות בינלאומיות.

בסיום אחת העסקאות הגדולות עם בעלי אחת החברות המובילות, נדרש מיודענו מאנשי אותה חברה לחתום על חוזה העסקה.

לצורך כך, קרא למנכ"ל שעמד תחתיו, וביקשו לעיני אנשי החברה הפונה, שיקרא ויתרגם לו את הכתוב בחוזה.

הנוכחים עמדו פעורי פה, משתוממים ומתפלאים למראה עיניהם. "היתכן - תמיהו בפניו - אתה, בעל החברה המפורסמת לא יודע לקרוא אנגלית?!"

תשובתו החדה, היא המחשה נפלאה להודאה שאנו אומרים "וחסרונן", וכך השיב: "ידידי, אילו הייתי יודע אנגלית, הייתי היום שוטף רצפות!..."

הנה לנו, דווקא החיסרון, החולשה, הקושי, הליקוי, הוא שסיבב את מעגל חייו להעמיד עגלת מכירה אחת ועוד אחת, עד לניהול עסק מסועף ומבורך.

(ופריו מתוק)

"וענית ואמרת" (כו, ה)

לשון הרמת קול (רש"י).

איזו התרגשות! החקלאי מגיע מן השדה ובידו ביכורי תבואתו. הוא חרש את שדהו בעמל רב, סיקל אותה מאבנים ומכשולים, זרע בה זרעים ודאג להפוך שוב את האדמה. השקה וטיפח, ניכש

ועדר, בדק את שלום העצים ועקב אחרי גדילתם. יותר מכל יושבי תבל הוא ציפה לגשם, התפלל שירד בעיתו, בכמויות שוות.

"כָּלֵב נֹבֵחַ, נוֹשֵׁף?"

מַה עוֹשֶׂה הַחֲתוּל כְּאִשֶׁר הוּא מְבַחֵן בְּכָלֵב גָּדוֹל שֶׁ'בוֹנֵה' עָלָיו לְאַרְוֶחָה? כְּמוֹנֵן, מִתְחִיל לְבָרֵחַ.

אָבֵל, הַכָּלֵב הַגָּדוֹל, מְהִיר יוֹתֵר מִמּוֹנֵו, וְאֵט אֵט מְדַבֵּיק אֶת הַקֶּצֶב וּמִתְקָרֵב אֵלָיו...

בְּשִׁנְיָה הָאַחֲרוֹנָה הַחֲתוּל מְזַהֵה רֶכֶב לִידוֹ - וְהוּא מִשְׁתַּחֲלֵל תַּחֲתָיו. כְּאֵן, הוּא יוֹדֵעַ, הוּא מוֹגֵן, הַכָּלֵב רֹחֵב הַגּוֹף לֹא יוּכַל לְהִדְחֵק פְּנִימָה.

דְּקָה חוֹלְפֵת, הַחֲתוּל הַמִּפְחָד נִרְגָע מְעַט, הִנֵּה, כְּאֵן הוּא מוֹגֵן, זֶה הַמְּקוֹם הַכִּי טוֹב בְּשָׂבִילוֹ.

אָבֵל הַכָּלֵב לֹא מוֹכֵן לְוַתֵּר עַל הַבֶּשֶׂר הַחִי, כֵּל כֵּן מְהִיר... הַכָּלֵב קוֹרֵא לְכֶמָה חֲבָרִים, וּבְיַחַד עוֹשִׂים מְעַגֵּל גָּדוֹל מְסֻבֵּיב לְרֶכֶב וּפּוֹצְחִים בְּנִבְיחוֹת מְקַפְיאוֹת דָּם.

הֵם דּוֹפְקִים עַל קִירוֹת הַרֶכֶב, מְגַבִּירִים אֶת קֶצֶב הַנִּבְיחוֹת... פְּחָד מְצַמִּית.

לעי"נ הרה"צ

ר' פנחס בן ר' בנימין ביוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

ליקוטים וסיפורים נפלאים - כי תבוא

אלא שביקש להכיר לי טובה על הטרחה למען הרבנית, לכן חתך גם עבורי ודאג לאכול גם הוא ולשבח בפה מלא". כך אומרים תודה.

יסוד נפלא מובא בשם ה'שפת אמת' כדי לבאר את השאלה שבה פתחנו: מדוע החקלאי מביא הביכורים נדרש להודות דווקא בקול רם.

אין ספק שהחקלאי רוצה להביע תודה למי שהכל שלו שבזכותו הכל. הוא מביא את הביכורים בדיוק בשביל זה, להראות שאת ה'ראשית' הוא מביא למי שנתן לו הכל. רק מזכירים לו נקודה קטנה: כשהיית בשדה בשלבי טרום זריעה, התפללת מקירות ליבך, התחננת על נפשך ועמלך שלא ירד לטמיון, כל מהותך הייתה תחינה אחת גדולה שלא תיגע לריק. עכשיו, כאשר אתה רוצה להודות, זה צריך להיות בדיוק כמו שביקשת - באותו טון, באותה צורה, מכל הלב ובקול רם.

(במחשבה תחילה)

"ארור מקלה אביו ואמו ואמר כל העם אמן" (כו, טז)

מקלה אביו - מזלזל, לשון ונקלה אחיך (רש"י)
די לו לאדם שיזלזל באביו, כדי להיקרא "ארור", ואין הוא זקוק למעשים גרועים מכך. מובא ב"לקוט מעם לועז" בשם רבנו יונה, שכאשר שני

אחים רבים זה עם זה, ושונאים זה את זה, הרי הם גורמים על ידי זה צער לאביהם, ובמעשה זה עוברים הם על "ארור מקלה אביו ואמו".

אין הדברים אמורים רק כאשר הוריהם בחיים, אלא אף לאחר מות הוריהם, מריבות בין הבנים מהוות זלזול בכבודם של ההורים.

ראוי לזכור זאת, כאשר מתעוררים חילוקי דעות כלשהם בנוגע לכספי ירשה - אין אלו רק מריבות ומחלוקות על נושאים כספיים, אלא באותה שעה, עוברים כל הנוגעים בדבר על "ארור מקלה אביו ואמו"!

"ארור משגה עור בדרך" (כו, יח)

הסומא בדבר ומשיאו עצה רעה (רש"י).

סיפר רבי יצחק רוזנגרטן: לאבי היה עסק בשוויץ, מקום מגוריו. כאשר הזקין, החליט לעזוב את ניהול העסק ולהקדיש שארית חייו ללימוד התורה. והציע לי שאני אשוב לשוויץ

התחנן בתפילותיו לא רק על הגשם, כי אם גם על מזג האוויר, שלא יהיה חם מדי, שלא יהיה קר מדי. ייחל בכל ליבו שמזיקים ומעופפים לא יגיעו לשדהו, שתולעים לא ישימו בפיהן הקטן את כל יגיעתו לתוהו.

עכשיו, השבח לבורא כל עולמים, הוא מגיע להגיד תודה! הוא ניצב בבית המקדש ובידו מביכורי התבואה, ה'ראשית'. הוא מקדיש מהטוב והיפה כפי שנצטווה ומוכן להודות.

יש וידוי מיוחד שהוא צריך לומר: וידוי ביכורים. אבל רגע לפני שהתורה מכתובה את הנוסח המדויק, היא מדגישה: "וענית ואמרת לפני השם אלוֹקֶיךָ". מבאר רש"י את כפל הלשון "וענית ואמרת" שהמילה "וענית" היא לשון "הרמת קול".

יש להבין: החקלאי רוצה להודות, רוצה להכיר טובה. למה צריך לצעוק? מדוע דווקא בקול רם?

יום אחד הזדמן לבית רבי בן ציון אבא שאול, בעל ה'אור לציון', תלמידו החביב משנים עברו שהתגורר באותה עת בצפת. רבי בן ציון האיר לו פנים וכחלק ממצוות הכנסת אורחים דיבר עם התלמיד ארוכות. הוא שוחח על הגבינות המופלאות שמכינים בצפת, ערבות הן לחיך ומיוחדות מאוד.

כיצד מתפעל גאון עולם מגבינות? הוא החל מהחליבה, עמד על הבעיה שקיימת בחליבת גוי בשבת, אחר כך דיבר על העמדת החלב בקיבת הבהמה - כך היא הדרך

להביאו לידי גיבון, הקיבה, הרי בשרית היא והגבינה חלבית נידון הלכתי שהרב פלפל בו ארוכות עם התלמיד.

בסיום הדברים הפטיר באוזני התלמיד שהרבנית הייתה שמחה לו היו מביאים לה לטעום מהגבינות הצפתיות.

בפעם הבאה שהגיע התלמיד לירושלים, הצטייד כהלכה: קנה מספר סוגי גבינות, הזדרז איתן לבית ה'אור לציון' וזכה לגרום קורת רוח לרבו. עתה הרבנית תשמח מאוד ואין שמחה גדולה מזו.

קרא רבי בן ציון לרבנית בפנים קורנות וסיפר לה שהביאו במיוחד גבינות מצפת. הרבנית הגישה סכין חלבית ורבי בן ציון חתך עבורה מן הגבינות, התלמיד הנבון ביקש לצאת ורבי בן ציון זורח מאושר וקורא לו: "טרחת רבות עבורנו. בוא, תטעם!" הזמין אותו לשבת לצידו וחתך עבור שניהם מן הגבינה, כשעל

כל חתיכה שהכניס לפיו, התמוגג "זה כל כך מזכיר את טעם הילדות של החלבן בשכונה". לימים סיפר התלמיד בהתפעלות: "יודע אני כמה רחוק הרב מהנאות העולם הזה.

מה עושים? מהרהר לו הַחַתּוּל בְּתַסְפוּל,
חֲשַׁבְתִּי שְׁפָאן אָנִי מוּגֵן, שְׁפָאן לֹא יוּכְלוּ לְהַרְע
לִי... אָבֵל אָנִי רוֹאֵה שְׁגָם פָּאן הֵם מַצְלִיחִים
לְהַפְחִיד אוֹתִי! כּוּחוֹת הָאֶפֶל מְכַתְּרִים אוֹתִי,
וְהֵם רַבִּים מִמֶּנִּי, אֵין בְּרָרָה, הַדְּבָר הַחֲכָם בְּיוֹתֵר
לַעֲשׂוֹת הוּא... לְבָרַח מִפָּאן.
הַחַתּוּל הַבְּטוּחַ בְּחַכְמָתוֹ הַרְבֵּה, לֹא מִשְׁתַּהַה,
סוּמֵךְ עַל הָאֵינְטוּאִיצְיָה שְׁלוֹ, ו...קוֹפֵץ הַחוּצָה,
יוֹצֵא בְּמַהְרָה מִמַּעַגַל הַרְעַ הַמְּקִיף אוֹתוֹ - הַיֵּשֶׁר
אֶל הַכְּלָבִים הַצּוֹהֲלִים... שְׁכַלְם פּוֹתְחִים אֶת
פִּיהֶם...

לעי"נ האשה החשובה
מרת מרים יוכבד ב"ר צבי
ליבוביץ ע"ה - כ"א מר חשוון תשפ"א

ליקוטים וסיפורים נפלאים - כי תבוא

הדיונים, על מנת לחפש מוצא לשלום. אבל אם נזכה למצב ש"כל בניך לימודי השם" תתקיים בנו גם סיפא דקרא: "ורב שלום בניך". רבים יהיו העמים האויבים, שיבואו להפציר בנו, כי נכרות עמהם ברית שלום. (וזאת ליהודה)

"ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגך כי תשמע בקול ה' אלוקיך (כח, ב)

מעשה בן תורה שבא להתייעץ עם החזון איש בעניין רפואי המצריך ניתוח, והחזון איש יעץ לו לאיזה בית חולים יפנה ומי הרופא שיש לפנות אליו.

המשיך הבחור ושאל את החזון איש אם יכול לדבר עמו בלימוד, ואכן הוא דיבר עם החזון איש במשך שעה ארוכה בדברי תורה בעומקה של סוגיא השייכת לסדר "קדשים".

החזון איש מאד נהנה מחידושיו של בן תורה זה. כאשר סיימו שיחתם אמר לו החזון איש לתדהמתו: "בנוגע למה שדיברנו קודם על ניתוח, אין צריך לעשותו!"

לא הבין הלה מעיקרא מה סבר החזון איש ובסוף מה סבר, מדוע שינה דעתו?

הסביר לו החזון איש: "בתחילה דיברתי עמך בדרך הרגילה, היאך צריך להיות עפ"י דרך הטבע, ואולם כשראיתי את עמלך בתורה, דע לך שבחור העמל בתורה הרבה, יש דרכים אחרות לרפאותו. עמו מתנהג הקב"ה בהנהגה שונה! (איש לרעהו)

"ברוך אתה בנאך" (כח, ו)

בברכה זו שיתברכו הבריות בבואו של אדם לביתם התברך רבי אברהם ענתבי זצ"ל, רבה של ארם צובא, כפי שמובא בספר "אבותינו ספרו לנו", וברגישותו וטוב לבו השכיל להשתמש בברכה זו לצורך הטבה ליהודי קשה יום מאנשי קהילתו.

הדבר ארע כאשר הלך לו באחד הימים ברחובה של עיר, והנה לקראתו יהודי ממרר בבכי.

"מה לך, רבי יהודי?", נפנה רבי אברהם ושאלו בדאגה. "לווייתי סכום גדול לסחור בו, והפסדתי במסחרי" - שח לו היהודי - "המלווה תבע אותי לדין תורה, וכעת יצאתי חייב בדיני". מה אעשה, ואין בידי מאומה לשלם?" הרב ברך אותו, התעניין בזוהתו של המלווה, ובקש ממנו לבוא אליו למחרת

לנהל שם את העסק שפרנס את כל המשפחה המורחבת. עליתי למעונו של הגראי"ל שטיינמן זצ"ל לשאול בעצתו.

השיב לי הרב שטיינמן: "תוכל לנהל את העסק, רק בצורה כזו ששבוע אחד תשהה כאן בארץ ושבוע אחד תשהה בשוויץ"...

אבי השיב להצעתו שהסדר כזה לא נראה לו ועל כן עלי או להשאר בארץ או להתגורר בשוויץ. כשמסרתי תשובתו לרב שטיינמן, אמר לי נחרצות: "לא! אתה לא נוסע לשם, אלא נשאר כאן על התורה ועל העבודה!"

התפלאתי: הלא הרב עצמו הציע לי לנהל את העסק לסירוגין וכעת התשובה נחרצת לשלילה?!

אמר לי הרב שטיינמן: "אביך עמל כל חייו להקים ולקיים את העסק. לא היה נאה אם מיד הייתי משיב בשלילה וגורם לו לצער.

אבל באמת לא טוב שתעזוב את חיי התורה בארץ ולשוב לעסקים בשוויץ על כן

השיאתיך עצה כזו שמצד אחד מראה לאביך שאתה מוכן לעזור בעסק, ומאידך היה ברור שלא יקבל את הצעת הסירוגין. וכך יצאו שני הצדדים נשכרים.

והוסיף: "אני שמח שהעניין ירד מהפרק כי חששתי שמא בכ"ז יסכים אביך להצעת הסירוגין... כל השבת התפללתי שלא יסכים"...

(מתוך מאמר)

"ארור אשר לא יקים

את דברי התורה הזאת לעשות אותם" (כו, כו)

לכל אלו ה"ארורים" קדמה הברכה: "ברוך אשר יקים את דברי התורה הזאת" (סוטה לז, ב).

באחת מדרשותיו של הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל נכחו גם שרים מהממשלה. הוא דיבר על חובת ההורים לשלוח את בניהם ללמוד בת"ת ובישיבות הקדושות. לפתע קם אחד מתוך הקהל להפסיקו בשאלה: "אם אכן כולם ילמדו תורה, מי ישמור ויגן על העם, על המדינה, הרי אנו מוקפים מכל צד אויבים בנפש האומרים להשמידנו?"

ענהו הרב צדקה: "אנו אומרים בכל יום בבוקר, 'וכל בניך לימודי ה' ורב שלום בנייך'. והיינו שאם כל הבנים שלנו יעסקו בתורה, ישרור שלום בגבולינו, ולא נצטרך לשומרים וחיילים שייגנו עלינו, יהיה שלום בחילינו ושלוח בארמנותינו".

ואז פנה הרב צדקה לשרי הממשלה שנכחו באולם והוסיף: "מי כמוכם יודע, כמה עליכם לעמוד ולהשפיל עצמכם כדי שאחד מיריבינו יואיל בטובו לשבת אל שולחן

אָדָם שְׁחֵי בְּאָמוּנָה, חֵי עִם הַרְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם - הוּא הַכִּי מוּגָן בְּעוֹלָם! שׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל לְהִזְיֵק לוֹ! אַבְל הַסְטֵרָא אֶחָרָא יוֹדֵעַ שֶׁהוּא לֹא יוּכַל לְנִצֵּחַ אוֹתָנוּ כָּל זְמַן שְׁאָנוּ שָׁם, וְלִכֵּן הוּא מְפַעֵל בְּתוֹכָנוּ אֶת כָּל הַרְגָּשׁוֹת... פְּתָאוּם מְפַלֵּס הַתְּרָדָה עוֹלָה, פְּתָאוּם אָנוּ חֲשִׁים וְשִׁלְטִים, מְשַׁכְנְעִים שְׁחֹסֵר הַשְּׁלִיטָה הוּא רַק בְּגִלְל שְׁאָנוּ נֶאֱחָזִים בְּאָמוּנָה, בְּטוֹחִים שְׁאֵם רַק נִבְרַח - תְּבוּא הַיְשׁוּעָה... לֹא מְבִינִים - שֶׁהַדְּפִיקוֹת הִלְלוּ שֶׁל הַסְטֵרָא אֶחָרָא, הַפְּחָדִים, הַרְגָּשׁוֹת הַמְסַעֲרִים, הֵם דְּרוֹקָא בְּטוּי שֶׁל חִלְשָׁה! זֶה מְרָאָה שֶׁהֵם לֹא יוּכָלִים לְנִצֵּחַ - כָּל זְמַן שֶׁלֹּא נִצָּא מִהָאָמוּנָה...

לעי"נ האשה החשובה מרת
צפורה פייגא ע"ה ב"ר משה אליעזר
שיחי' יודלביץ - ג' שבט תשפ"א

ליקוטים וסיפורים נפלאים - כי תבוא

בספר "נחלת צבי" מובא המעשה הבא: יום הסתלקותו של ראש ישיבת חברון, רבי משה מרדכי אפשטיין זצ"ל היה יום רווי בתוגה ובעצב גדול. רבבות תלמידים הלכו אחרי מיטתו, מבכים את מות רבם הנערץ.

אחד מאותם אלפים היה רבי אברהם שמואל פינקל זצ"ל, בנו של הסבא מסלבודקה. מחשבותיו שלו לא היו תפוסות רק בצער הנוכחי, "הלילה", הרחרר בינו לבין עצמו "צריכה להיערך חתונתו של בחור פלוני". מה יהיה? מי יגיע לחתונה? וממחשבה למעשה, ליד קברו הפתוח של ראש הישיבה, נשא רבי אברהם שמואל פינקל הספד, ובסיום דבריו, אמר: רבינו הקדוש, אתה עולה כעת השמיימה לשבת בישיבה של מעלה, אולם כאן, בישיבה של מטה, בישיבת 'חברון' בירושלים עיר הקודש, עומד להכנס היום בחור לחופה, והנה, חלילה לנו לגרום למעט מכבודו ולהפר את שמחתו, מחובתנו הראשונה, אפוא, היא להשתתף בחתונה בחווה וברעות.

זוהי הדרגה הגבוהה ביותר בגמילות

חסדים" - סיים את דבריו - "לשמוח עם האחר, על אף שאתה עצמך עצוב ומדוכא".

"ולא תסור מכל הדברים אשר אנכי מצווה אתכם היום" (כה, יד)

ה'ספורנו' לומד מן הפסוק הזה יסוד מעשי חשוב בקיום המצוות: יש להיזהר שלא להחליף מצוה מן התורה או דין

בשולחן ערוך במנהגי המון העם. דהיינו, המנהג כבודו במקומו מונח, אלא הוא אינו יכול לבוא על חשבונם של דיני התורה.

רב מסוים הוזמן פעם לבית מקורבו לשבות אצלו. בליל שבת נכנסו בעל הבית והאורח החשוב לבית, כאשר בעל הבית מלא תחושת שמחה על הזכייה שהרב מתארח בביתו. אלא שהשמחה הושבתה מיידית כאשר הבחין בעל הבית שבעלת הבית לא כיסתה את החלות כנהוג.

בחששו שמא יחשוב הרב שבביתו אין נוהגים כמנהג ישראל, קרא לה בקול רעש גדול אדיר וחזק ונזף בה כהוגן על שלא כיסתה את החלות כראוי.

כשפנתה לצאת, לקח אותו הרב הצידיה ושאל אותו האם יודע הוא מה הטעם לכיסוי החלות? הרב לא חיכה לתשובה וענה: "את החלות מכסים כדי שלא יתביישו בראותן שאנו מקדשים על היין לפנינו, למרות שברכתן חשובה יותר. כדי שלא לבייש את החלות - ביישת את עקרת ביתך" ... (במחשבה תחילה)

היום באותה שעה. למחרת היום, מיד לאחר התפלה, בקש הרב מבנו, רבי יצחק זצ"ל ללוותו לביתו של העשיר המלווה.

כשראה אותו עשיר את הרב ההדור בלבשו, מלווה על ידי בנו, עומד בפתח ביתו לא היה קץ להתרגשותו. "יכנס, כבוד הרב, יכנס! ברוכים הבאים! איזו זכות וכבוד היא ליי!" "זכות? איזו זכות" הפטיר הרב. "זכות גדולה ועצומה", התלהב העשיר.

"מכיר אני את גוזמאות הסוחרים", חייך הרב. "באמת ובתמים" - הניח העשיר ידו על לבו - "כבוד עצום ורב הוא ליי!" "כמה הוא שווה לך, כבוד זה, שלוש מאות גרוש?"

"הרבה יותר!" קרא העשיר, "אני מעריך אותו באלף דינרים!"

"הבאמת ובתמים תדבר?" פקפק הרב. "ודאי, בהן צדק!"

"אם כך, הבא נא את שטר החוב של פלוני העני, הלא יודע אתה שמטה ידו ואין בידו לשלם את חובו!"

לשמע הדברים מיהר העשיר והביא את השטר, ולנגד עיניו קרעו הרב, והניח את הקרעים בחיקו, "ועכשיו", אמר, "ערוך נא את השלחן לפת שחרית, ונצדיק את מחיר הביקור!"

תוך דקות ספורות נערך שלחן כיד המלך, הרב ובנו הסבו לסעודה, ובמהלכה השמיעו דברי תורה מאירים ורעיונות המושכים את הלב, בנוסף לברכות רבות שהמטיר הרב על ראשו של העשיר, שלא הצליח להסתיר את אשרו.

כששב הרב לביתו, כבר המתין לו העני, והרב נתן את קרעי השטר בידיו וברך גם אותו בהצלחה מרבה. (לאור הנר)

אָסוּר לָנוּ לִפְלֵ לַיְדִיהֶם שֶׁל הַחֲפָצִים בְּרָעַתְנוּ, וּמִיּוֹזְמַתְנוּ... תִּבֶּת נַח הַמְּגַנָּה עֲלֵינוּ הִיא אַךְ וְרַק הָאֲמוּנָה הַתְּמִימָה בְּבוֹרָא עוֹלָם. נִזְכֵּר וּנְשַׁנֵּן... כָּלֵב נוֹבֵחַ, אֵינוּ נוֹשֵׁף, הַצְּלֻצוּלִים וְהַפְּעֻמוֹנִים הַקּוֹרְצִים מִרְחוֹק, נִשְׁאִיר אוֹתָם מִרְחוֹק וְלֹא נִפְלֵ חֲלִילָה לְזִרְעוֹתֵיהֶם, שְׁאֵז בּוֹדְאֵי יַפְסִיקוּ לְנַבֵּחַ - כִּי יִהְיוּ עֲסוֹקִים בְּנִתּוּחַ וּפְלּוּחַ הַטָּרֶף הַחַי שֶׁהֵגִיחַ בְּטַפְּשׁוֹתָיו הַיִּשְׂרָ לְמַלְתְּעוֹתֵיהֶם. (נְקֻדוֹת שֶׁל אוֹר - סְפִינְקָא)

"והלכת בדרכיו" (כה, ט)

מובא בספר החינוך (תרי"א), מצווה ללכת ולהדמות בדרכי השם יתברך - שנצטוונו לעשות כל מעשינו בדרך הישר והטוב בכל כחנו, ולהטות כל דברינו אשר בינינו ובין זולתנו, על דרך החסד והרחמים, כאשר ידענו מתורתנו שזהו דרך השם וזה חפצו מבריותיו, למען יזכו לטובו כי חפץ חסד הוא, ועל זה נאמר 'והלכת בדרכיו'.

ממשיך החינוך, ואמר זכרונם לברכה (בספרי עקב יא כב) בפרוש זאת המצווה, מה הקדוש ברוך הוא נקרא רחום, אף אתה היה רחום, מה הקדוש ברוך הוא נקרא חנון, אף אתה היה חנון, מה הקדוש ברוך הוא נקרא צדיק, אף אתה היה צדיק, מה הקדוש ברוך הוא נקרא קדוש, אף אתה היה קדוש. והעניין כולו לומר שנלמד נפשנו ללכת בפעולות טובות כאלו ומדות נכבדות.

במסכת סוטה (יד) מובא אמר רבי חמא ברבי חנינא מאי דכתיב (דברים יג, ה) 'אחרי ה' אלוקים תלכו' וכי אפשר לו לאדם להלך אחר שכינה... אלא להלך אחר מידותיו של הקב"ה... הקב"ה קבר מתים... אף אתה קבור מתים.

א גוט שבת ~ כתיבה וחתימה טובה

לקבלה במייל: LikutimNiflaim@gmail.com